

PATVIRTINTA
Vilniaus lietuvių namų direktoriaus
2021 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V1-173 (1.3)
(Vilniaus lietuvių namų direktoriaus
2026 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. V1-49 (1.3)
redakcija)

VILNIAUS LIETUVIŲ NAMŲ PAGALBOS MOKINIUI IR MOKYTOJUI TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pagrindinis Vilniaus lietuvių namų (toliau – Lietuvių namai) tikslas – teikti kokybišką, šiuolaikinį ugdymą, sudaryti sąlygas visiems mokiniams pasiekti pageidaujamą išsilavinimą, ugdyti kūrybiškumą saugioje emocinėje, psichologinėje aplinkoje, tobulinti šalies ir užsienio lituanistinio švietimo įstaigų pedagogų kvalifikaciją.

2. Pagalbos mokiniui sistema turėtų operatyviai spręsti mokymosi problemas, padėti gerinti stipriąsias mokinio puses, stiprinti motyvaciją, gerinti pasiekimus, ugdyti naujus ir / ar tobulinti jau turimus gebėjimus ir kompetencijas.

Pagalbos mokiniui sistemos tikslas – savalaikės, individualizuotos pagalbos teikimas mokiniams patiriantiems mokymosi, socialinių, psichologinių, bendravimo, sveikatos sunkumų.

3. Uždaviniai:

3.1. esant poreikiui laiku suteikti psichologinę, specialiąją, pedagoginę, sveikatos priežiūros bei socialinę pagalbą;

3.2. vykdyti veiksmingą konfliktų prevenciją;

3.3. teikti veiksmingą ir efektyvią mokymo / si mokiniui/mokytojui pagalbą.

4. Pagalbos organizavimo lygmenys:

4.1. vidinis (institucinis) tinklas, kuriame dalyvauja tik Lietuvių namų pedagogai, specialistai, siekiantys suteikti reikiamą pagalbą vaikui ir / ar jo šeimai Lietuvių namuose;

4.2. išorinis (tarpinstitucinis) tinklas, kuriame įsitraukia vietiniai socialiniai partneriai, sąveikaujantys tarpusavyje paritetiniais pagrindais.

5. Pagalbos teikėjai:

5.1. vidinio Lietuvių namų lygmens tinklo komanda: klasių vadovai, pedagogai, socialinis pedagogas, psichologas, specialusis pedagogas, logopedas, vaikų slaugytojas, mokinio padėjėjas, Vaiko gerovės komisija;

5.2. išoriniame (tarpinstituciniame) pagalbą mokiniui ir / ar šeimai teikiančios institucijos: Vilniaus psichologinė pedagoginė tarnyba, Vaiko raidos centras, Vaiko teisių apsaugos skyrius, Vilniaus miesto savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinavimo skyrius, seniūnijos socialinis skyrius, policijos komisariatas, nevyriausybinės organizacijos ir kt.

6. Pagalbos teikimo formos:

6.1. individualus darbas su mokiniu;

6.2. darbas su klase ar grupe;

6.3. darbas su Lietuvių namų bendruomene;

6.4. darbas su mokinio tėvais (itėviais, globėjais);

6.5. darbas su socialiniais partneriais;

6.6. darbas su vietos bendruomene ir kitomis institucijomis.

7. Pagalbos teikimo rūšys:

7.1. konsultavimas;

7.2. specialiosios pedagoginės pagalbos komandos telkimas Lietuvių namuose;

7.3. socialinės pedagoginės pagalbos komandos telkimas Lietuvių namuose;

7.4. sveikatingumo, socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas;

7.5. elgesio korekcija;

7.6. nusikalstamumo, gimnazijos nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, smurto, savižudybių ir kitų neigiamų socialinių reiškinių prevencija;

7.7. tyrimų organizavimas;

7.8. kita.

8. Pagalbos ir paslaugų poreikis gali iškilti:

8.1. specialiųjų poreikių turintiems mokiniams;

8.2. nepilnų šeimų vaikams ar vaikams, kurių tėvai išvykę į užsienį, bei iš užsienio atvykusiems vaikams;

- 8.3. mokiniams turintiems kitokios socialinės gyvenimo patirties;
- 8.4. vaikams iš dvikalbės aplinkos;
- 8.5. praradusiems mokymosi motyvaciją;
- 8.6. psichosocialinėje įtampoje augantiems vaikams,
- 8.7. kita.

II SKYRIUS MOKYMOSI PAGALBOS PARTNERYSTĖ

Pagalba mokiniui	Veikla	Pagalba mokytojui	Veikla
Mokytojas	1. Kartu su Lietuvių namuose dirbančiais specialistais nustato mokinio mokymo / si didaktinius kliuvinius ir numato jų šalinimo galimybes. 2. Naujam mokiniui atvykus į gimnaziją, įvertina pedagoginius ir psichologinius jo ugdymosi poreikius, kuriais remiantis individualizuoja, diferencijuoja ugdymą. 3. Kartu su Lietuvių namuose dirbančiais specialistais atrenka ugdymo turinį, skirtą konkrečiam mokinio mokymui/si individualizuoti ir diferencijuoti. 4. Kartu su Lietuvių namuose dirbančiais specialistais parenka mokymo / si metodus specialiųjų ugdymosi poreikių ar gabiems mokiniams. 5. Užtikrina pagalbą mokantis tam tikro dalyko: -daugiau dėmesio skiria praktiniam darbui pamokų metu; -koncentruoja mokinių dėmesį į ugdymo procesą; -„ieško kelių“ į kiekvieną mokinį, atsižvelgiant į jo gebėjimus, mokymosi poreikius; -aiškina ugdomąją medžiagą smulkiai ir nuosekliai, konsultuoja mokinius; -ieško naujų mokymo bei ugdymo metodų pamokų metu, kūrybiškai panaudoja tradicinius bei naujausius ugdymo metodus; vadovaujasi mokymosi paradigma; -proporcingai derina IKT taikymą su tradiciniais ugdymo metodais;	Kolegų konsultacija	1. Konsultacinio pobūdžio pokalbis su mokytojais dalykininkais ar klasės vadovu. 2. Pokalbis dalyvaujant mokiniui, mokytojui dalykininkui bei klasės vadovui. 3. Pokalbis su socialiniu pedagogu, psichologu, klasės vadovu, mokiniu ar mokytoju dalykininku. 4. Galimybė apriboti nekontroliuojamai besielgiantį mokinį pamokos metu (socialinio pedagogo ar psichologo pagalba). 5. Pokalbiai su tėvais, su tėvais ir mokiniais, kuriuos organizuoja klasės vadovas, su mokytojais dalykininkais. 6. Skyrių vedėjos, esant reikalui, organizuoja pedagoginės pagalbos teikimą mokiniui, bendradarbiauja su mokytoju, psichologu, socialiniu pedagogu, logopedu, specialiuoju pedagogu sprendžiant iškilusias problemas. 7. Direktorius konsultuoja aktualiais bendravimo su mokiniais ir tėvais klausimais, mokytojui pageidaujant bendradarbiauja sprendžiant iškilusias problemas.

Pagalba mokiniui	Veikla	Pagalba mokytojui	Veikla
	-atlieka antrinę klaidų analizę. 6. Kilus ginčytinai situacijai tarp dalyko mokytojo ir mokinio, mokytojas sprendžia tą konfliktą pats, ne žeminant mokinio asmens, be išankstinio nusiteikimo prieš mokinį. Jei nepavyksta tos situacijos išspręsti, kreipiasi į klasės vadovą, o esant reikalui tiesiogiai į socialinį pedagogą, į psichologą ar į direktoriaus pavaduotoją, Socializacijos skyriaus vedėją, pagal susidariusią situaciją. 7. Kilus konfliktinei situacijai tarp mokinių dalyko pamokos metu, pamatuotai sprendžia tą konfliktą pats arba kreipiasi į klasės vadovą pagalbos. 8. Teikia mokymosi pagalbą (dėl dalyko spragų, papildomo laiko temoms įsisavinti ir kt.) konsultacijų metu.		
Klasės vadovas	1. Kartu su Lietuvių namuose dirbančiais pagalbos mokiniui specialistais nustato mokinio mokymo / si didaktinius kliuvinius ir numato jų šalinimo galimybes. 2. Užtikrina pagalbą, sprendžiant visas problemas, susijusias su mokinių ugdymo procesu: -sprendžiant ginčytinus klausimus tarp mokytojo ir mokinio; -sprendžiant mokinių tarpusavio santykiuose kylančius klausimus; -bendraujant mokyklai su mokinio tėvais. 3. Klasės vadovas atstovauja mokinio arba gimnazijos interesus, suteikdamas nešališką, teisingą informaciją mokinio tėvams apie auklėtinio vaidmenį vienoje ar kitoje konfliktinėje situacijoje. Padeda rasti protingą bei teisingą, įstatymus atitinkančią išeitį iš situacijos. Jei mokinio tėvai nesutinka su klasės vadovo sprendimu, kreipiasi pagalbos į gimnazijos administraciją. 4. Nukreipia auklėtinį, esant poreikiui į pedagoginę, socialinę, psichologinę pagalbą teikiančius pedagogus ar institucijas.		
Klasės auklėtojas	1. Kartu su Lietuvių namuose dirbančiais specialistais nustato mokinio mokymo / si didaktinius kliuvinius ir numato jų šalinimo galimybes. 2. Organizuoja pamokų ruošą, vykdo pamokų ruošos kontrolę, teikia individualią pagalbą (pagal poreikius).		

Pagalba mokiniui	Veikla	Pagalba mokytojui	Veikla
	3. Teikia pedagoginę ir psichologinę pagalbą bendrabutyje gyvenantiems mokiniams. 4. Laiku informuoja tėvus apie jų vaikų mokymosi pasiekimus, teikia informaciją apie iškilusias mokymosi ir elgesio problemas, įtraukia mokinių tėvus į problemų sprendimą. 5. Teikia pagalbą mokiniams, sprendžiant bendravimo su bendraamžiais, su suaugusiais (tėvais, pedagogais) problemas. 6. Užtikrina saugią ir sveiką mokinių gyvenimo aplinką. 7. Organizuoja laisvalaikio užimtumą, tenkina mokinių saviraiškos ir kūrybingumo poreikius. 8. Teikia mokiniams pagalbą karjeros ugdymo klausimais.		
Socialinis pedagogas	1. Padeda mokiniams adaptuotis Lietuvių namuose. 2. Teikia mokiniams reikalingas socialines pedagogines paslaugas. 3. Padeda spręsti mokinių lankomumo, užimtumo, elgesio ir socialines problemas. 4. Atstovauja ir gina vaiko teises Lietuvių namuose. 5. Vykdo prevencines programas.	Socialinio pedagogo pagalba	Padeda išsiaiškinti netinkamo elgesio, socialinės adaptacijos, mokymosi sunkumų, gimnazijos nelankymo, nusikalstamumo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, smurto, savižudybių ir kitų neigiamų socialinių reiškinių priežastis.
Psichologas	1. Psichologinis mokinio įvertinimas: mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų, galių ir sunkumų nustatymas, psichologinis mokinio įvertinimas atliekant pirminį specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimą. Dėl nuodugnaus mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo vaiko gerovės komisijos sprendimu mokiniai siunčiami į Vilniaus miesto PPT, gavus tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą. 2. Konsultavimas: mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų nustatymas, tiesioginio poveikio būdų numatymas, darbas su mokiniu taikant psichologinio konsultavimo technikas, bendradarbiavimas su tėvais/ globėjais/ rūpintojais, mokytojais ir kitais su mokinio ugdymu susijusiais asmenimis, rekomendacijų jiems teikimas, jų konsultavimas. 3. Psichologinis mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimas vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos klausimais. Padeda tėvams ugdyti savo vaiką, suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo	Psichologo pagalba	Psichologinių problemų prevencija: psichologinių problemų prevencijos poreikio įvertinimas, prevencinių priemonių bei programų rengimas ir įgyvendinimas, psichologinių krizių prevencija, intervencija ir postvencija.

Pagalba mokiniui	Veikla	Pagalba mokytojui	Veikla
	svarbą. Informuoja tėvus apie jų teisę gauti socialinę, psichologinę pagalbą.		
Logopedas	1. Įvertina mokinių kalbos raidos ypatumus, nustato kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus, specialiuosius ugdymosi poreikius progimnazijoje. 2. Siūlo skirti specialiąją pedagoginę pagalbą, mokiniams turintiems kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų: sąrašą mokinių, kuriems numato teikti specialiąją pedagoginę (logopedo) pagalbą suderina su Vilniaus miesto PPT ir teikia tvirtinti gimnazijos vadovui, o jam šį sąrašą patvirtinus, pateikia gimnazijos VGK. 3. Bendradarbiaudamas su mokytojais, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, PPT specialistais, numato specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tikslus ir uždavinius, jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius specialiuosius mokinių poreikius bei galimybes, ir juos taiko.		
Specialusis pedagogas	Specialiosios pagalbos paskirtis – didinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymosi veiksmingumą. 1. Padeda specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams įsisavinti ugdymo turinį (klasėje ar specialiojo pedagogo kabinete) ir lavina jų sutrikusias funkcijas, atsižvelgdamas į kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio gebėjimus, ugdymosi galimybes, mokymosi ypatumus. 2. Pataria mokytojams, kaip pritaikyti, individualizuoti specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams mokomąją medžiagą ir mokymo priemones, rengti ugdymo programas, pritaikytas ir individualizuotas bendrąsias programas. 3. Teikia metodinę pagalbą mokytojams, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kitiems asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems ugdymo procese, ir juos konsultuoja specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo klausimais.		

Pagalba mokiniui	Veikla	Pagalba mokytojui	Veikla
	4. Atlieka pedagoginį mokinių vertinimą, nustato mokinių žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programoms.		
Mokinio padėjėjas	1. Padeda vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui ar (ir) mokinių grupei atlikti su ugdymusi, savitarna, savitvarka ir maitinimusi susijusias veiklas. 2. Padeda orientuotis aplinkoje, judėti, tinkamai naudotis ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis. 3. Teikia teksto skaitymo ir konspektavimo bei kitas paslaugas	Mokinio padėjėjas	1. Padeda organizuojant ugdymo procesą (priemonės, veiklų organizavimas, tvarkos palaikymas klasėje). 2. Padeda mokiniams atliekant mokymosi užduotis (paaiškinimai, individuali pagalba mokiniams). 3. Padeda mokytojui skirti daugiau dėmesio mokinių mokymosi poreikiams.
Vaikų slaugytojas	1. Teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokiniams, jų tėvams (globėjams/rūpintojams) bei kaupia metodinę ir informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais. 2. Teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą (gimnazijos stenduose, informaciniuose televizoriuose, renginiuose, viktorinose ir pan.) gimnazijos bendruomenei. 3. Inicijuoja Lietuvių namų sveikatinimo projektų (programų) rengimą bei dalyvauja juos įgyvendinant. 4. Teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius. 5. Dalyvauja skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą.	Vaikų slaugytojas	1. Teikia pedagogams asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistų rekomendacijas dėl mokinių sveikatos bei koordinuoja šių rekomendacijų įgyvendinimą. 2. Organizuoja mokinių sveikatos stiprinimo priemonių ir mokyklos aplinkos sveikatinimo priemonių įgyvendinimą ir įgyvendina jas pagal kompetenciją. 3. Teikia sveikatos žinias mokyklos bendruomenei apie sveikatos išsaugojimą bei sveikatos stiprinimo būdus, moko pritaikyti jas praktiškai.
Vaiko gerovės komisija	Vilniaus lietuvių namų vaiko gerovės komisijos paskirtis – organizuoti ir koordinuoti prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą, saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą, švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlikti mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlikti kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas. Gimnazijos V GK nusprendus, kad mokyklos pagalbos mokiniui ir/ar jo šeimai nepakanka, atsižvelgiant į patiriamų sunkumų	Konsultacijos V GK	Veikla: 1. Bendradarbiavimas su mokytojais, jų konsultavimas ir rekomendacijų jiems teikimas, teikiant psichologinę pagalbą mokiniui. 2. Psichologinis mokytojų švietimas vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos klausimais. 3. Psichologinių problemų prevencija: psichologinių problemų prevencijos poreikio įvertinimas (Gimnazijos bendruomenės grupių

Pagalba mokiniui	Veikla	Pagalba mokytojui	Veikla
	pobūdį bei konkrečios institucijos vykdomą veiklą, kreipiasi į išorinius (tarpinstitucinius) tinklus.		tyrimas), prevencinių priemonių bei programų rengimas ir įgyvendinimas, psichologinių krizių prevencija, intervencija ir postvencija. 4. Pagalba specialiojo ugdymo klausimais.
Lietuvių namų direktorius, direktoriaus pavaduotojas, ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjas	Lietuvių namų direktorius, direktoriaus pavaduotojas, ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjas, esant reikalui, pataria mokytojui, klasės vadovui, klasės auklėtojui, socialiniam pedagogui, psichologui dėl darbo formų ir metodų parinkimo. Bendrauja su mokiniais, jų tėvais esant ypač rimtoms mokinių pedagoginėms – psichologinėms problemoms. Bendras pagalbos veiksmų planavimas bei jų įgyvendinimas bendradarbiaujant su išoriniais (tarpinstituciniais) tinklais.	Lietuvių namų direktorius, direktoriaus pavaduotojas, ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjas	1. Direktorius tvirtina Pagalbos mokiniui ir mokytojui teikimo Lietuvių namuose tvarkos aprašą, esant reikalui, tvirtina Pagalbos mokiniui komandos sudėtį, rūpinasi reikalingais ištekliais, komandinio darbo koordinavimu. 2. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjas teikia reikiamą einamąją pagalbą, koordinuoja pagalbos įgyvendinimą Lietuvių namuose ir už jos ribų.
Tėvai	Tėvai ir globėjai, esant reikalui, kreipiasi į gimnazijos direktorių, mokytojus, klasės vadovą, skyriaus vedėją, socialinį pedagogą, psichologą konsultacijos ar kitokios pagalbos.	Tėvai	Įsitraukia į pagalbos vaikui problemų sprendimą, keičiasi informacija.